

OLGA TOKARCZUK

2019

Olga Tokarczuk (ur. 1962) – powieściopisarka, eseistka, poetka, autorka scenariuszy.

Absolwentka psychologii Uniwersytetu Warszawskiego. Autorka powieści „Podróż ludzi Księgi” (1993), „E.E.” (1995), „Prawiek i inne czasy” (1996), „Dom dzienny, dom nocny” (1998), „Ostatnie historie” (2004), „Anna In w grobowcach świata” (2006), „Bieguni” (2007), „Prowadź swój pług przez kości umarłych” (2009), „Księgi Jakubowe” (2014) oraz opowiadań i esejów.

Laureatka wielu nagród, w tym m.in. Nagrody Fundacji im. Kościelskich (1997) oraz Paszportu „Polityki” (1997), Nagrody Kulturalnej Śląska (2003), Uznamskiej Nagrody Literackiej (2012) oraz słoweńskiej Nagrody Literackiej Europy Środkowej – Vilenica (2013). Pięciokrotnie nominowana do Literackiej Nagrody Nike, którą odbierała dwukrotnie: w 2008 roku za powieść „Bieguni” i w 2015 roku za „Księgi Jakubowe”. Za „Dom dzienny, dom nocny” otrzymała prestiżową nagrodę Brücke Berlin-Preis (2002) i była nominowana do International IMPAC Dublin Literary Award (2004). Pierwsza Polka – laureatka Man Booker International Prize za angielskie wydanie powieści „Bieguni” (2018). Finalistka pierwszej międzynarodowej edycji najważniejszej amerykańskiej nagrody literackiej National Book Award (2018). Laureatka Nagrody im. Jana Michalskiego za „Księgi Jakubowe” (2018). Za sprawą książki „Prowadź swój pług przez kości umarłych” ponownie znalazła się w finale Man Booker International Prize (2019).

Jej książki tłumaczono na ponad 30 języków, m.in. angielski, francuski, niemiecki, hiszpański, włoski, szwedzki, rosyjski, turecki, chiński i japoński. Niektóre utwory doczekały się inscenizacji teatralnych, m.in. „Prawiek i inne czasy” (dwukrotnie, reż. Sebastian Majewski i Piotr Tomaszuk), „E.E.” (Teatr Telewizji, reż. Maria Zmarz-Koczanowicz), „Księgi Jakubowe” (Teatr Powszechny w Warszawie, reż. Ewelina Marciniak), i adaptacji filmowych, jak „Żurek” (reż. Ryszard Brylski) i „Aria Diva” (na kanwie opowiadania „Ariadna na Naksos”, reż. Agnieszka Smoczyńska). W 2017 roku na podstawie scenariusza pisarki i książki „Prowadź swój pług przez kości umarłych” powstał film „Pokot” w reżyserii Agnieszki Holland. Rok później premierę miała opera „Ahat ilī. Siostra bogów”, do której libretto autorka napisała na podstawie własnej powieści „Anna In w grobowcach świata”, a muzykę skomponował Alek Nowak.

W 2006 roku Olga Tokarczuk wybrała Wrocław na jeden ze swoich dwóch domów. To jedyne duże miasto – jak powiedziała, odbierając w 2016 roku tytuł Ambasadora Wrocławia – w którym mogłaby zamieszkać. Dziś jest najbardziej rozpoznawalną pośród żyjących artystek i artystów obywatelką Wrocławia w sztuce światowej, a także najlepiej znaną za granicą polską pisarką.

W 2018 roku została wyróżniona Złotą Odznaką Honorową Wrocławia „Wrocław z wdzięcznością – Wratislavia Grato Animo”.

Irek Grin